

Finansiering av velferd er et spørsmål om fordeling og politiske prioriteringer. Der andre partier prioriterer milliarder i skattelette til de som har mest fra før, prioriterer SV fellesskap og miljø. Vi går til valg for klima og rettferdighet, for de mange, ikke for de få.

Lørenskog Sosialistisk Venstreparti – For de mange, ikke for de få

Ordet «kommune» betyr ganske enkelt «fellesskap». Du og jeg og alle andre store og små innbyggere i Lørenskog kommune er deler av dette fellesskapet. Lørenskog SV vil arbeide for et raust, varmt og inkluderende lokalsamfunn der alle kan kjenne seg hjemme, og der alle er trygge.

Lørenskog Sosialistisk Venstreparti går til valg for de mange, ikke for de få. Vi ønsker en rettferdig fordeling av makt og rikdom og vil være en motvekt til økende ulikheter. SV vil ha et samfunn med sterke fellesskap og små forskjeller. **Vi ønsker oss et mangfoldig fellesskap med samhandling, positivitet og gode sosiale nettverk - uavhengig av alder, sosial bakgrunn, kjønn og opprinnelse.**

Miljø er en kjernesak for SV. Vi må ta vare på naturmangfoldet i den flotte kommunen vår, derfor vil vi motsette oss ødeleggende naturinngrep. Vi vil jobbe for god luftkvalitet, grønne lunger og en fremtidsrettet og grønn kommune.

Vi trenger en sterk offentlig sektor for å kunne gi kommunens innbyggere gode tjenester. At kommunen selv yter tjenestene er både mest rettferdig og mest effektivt. De folkevalgte skal bestemme hvilke tjenester som kommunen tilbyr og stå ansvarlig for kvaliteten på disse tjenestene. Lørenskog SV vil ikke tillate velferdsprofitører i vår kommune.

Oppvekst og utdanning

- **Lørenskog SV vil ha løpende barnehageopptak gjennom året**
- **Lørenskog SV vil motarbeide velferdsprofitører**
- **Lørenskog SV vil prøve ut heldagsskole med lekser på skolen og fri hjemme på minimum to skoler**
- **Lørenskog SV vil ha gratis skolemat til alle**

- **Lørenskog SV vil øke andelen godkjente lærere i skolen**
- **Lørenskog SV vil øke antallet stillinger i utekontakten**
- **Lørenskog SV vil etablere væresteder/ungdomsklubber for ungdom i alderen 13-18 år**

Barnehage

En god oppvekst gir et grunnlag som varer resten av livet, og alle barn har rett til en trygg og meningsfull oppvekst. Barnehagen skal gi alle barn like muligheter og bidra til å utjevne sosial ulikhet. Vi vil sikre at alt som bevilges til barnehageformål går til barnas beste og til å styrke barnehagen som et trygt, pedagogisk tilbud.

Full barnehagedekning skal bety at alle barn har rett til en plass innen utgangen av den måneden de fyller ett år. Vi vil derfor ha løpende opptak gjennom hele barnehageåret, ikke bare ved hovedopptaket i august. Med dagens ordning risikerer familier å vente i opp til ni måneder på barnehageplass etter at barnet har fylt ett år, og ifølge ferske tall fra NAV er det i all hovedsak mødrene som da tar ulønnet permisjon for å være hjemme med barnet. Disse kvinnene taper pensjonsopptjening og sykelønnsrettigheter og tar en stor økonomisk risiko på vegne av familien. Full barnehagedekning gjennom hele året handler derfor ikke bare om barna; det er et tvingende nødvendig likestillingstiltak.

Grunnbemanningen i barnehagen må være god nok, og bemanningsnormen må gjelde i hele åpningstiden. Andelen pedagogisk personale med barnehagelærerutdanning må være minst 50 prosent, og spesialpedagogisk kompetanse må sikres i den utstrekning det er nødvendig. Flest mulig av det øvrige personalet bør ha fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget eller annen relevant kompetanse. Kommunen må bruke tilgjengelige personalpolitiske virkemidler, inkludert lønn, for å sikre kvalifisert personale samt stimulere til og legge til rette for at ufaglærte får mulighet til å ta fagbrev.

Planlegging av barnehagetilbudet må ta høyde for framtidig befolkningsvekst. Lørenskog SV sier nei til velferdsprofitører og barnehagekonsern med profitte som motiv. Vi mener at kommunen selv skal eie og drive de fleste barnehagene. Tilbudet kan suppleres med barnehager drevet på non-profit-basis og eid av ideelle organisasjoner, foreldregrupper og lignende.

Skole

SVs heldagsskole handler om å lage en ny og bedre skolehverdag for alle elever. Alle skal ha mest mulig like forutsetninger for å mestre skolen. For å få til dette vil vi gi alle barn rett til å gjøre lekser på skolen med hjelp fra faglærte lærere og med lik tilgang på digitale hjelpemidler. Vi vil også gi alle barn gratis, sunn og god skolemat. Andelen lærere uten godkjent lærerutdanning i Lørenskog er høyere enn landsgjennomsnittet og nabokommunene, og dette vil vi gjøre noe med. Kommunen må bruke personalpolitiske virkemidler som lønnsbetingelser og muligheter for etter- og videreutdanning for å sikre kvalifisert personale. Vårt mål er at alle kommunens grunnskoleelever skal få all sin undervisning av lærere med godkjent lærerutdanning.

For å bidra til et best mulig elevmiljø må det også vurderes å tilsette personale med annen kompetanse enn lærerutdanning i elevrettet arbeid, uten at det går på bekostning av tilstrekkelig lærerdekning.

SV vil ha en skole som utjevner sosiale forskjeller og tar vare på hver enkelt elev. Vi sier nei til etablering av private skoler drevet på kommersielt grunnlag. I stedet vil vi satse på en sterk offentlig fellesskole med like muligheter for alle barn. Vi sier nei til unødvendige tester og målinger, med andre formål enn å fremme elevenes læring og utvikling.

Lørenskog SV er imot bruk av mobiltelefon i skoletiden og mener at dette må forbys i alle kommunens grunnskoler. Internasjonale studier og erfaringer gjort i norske grunnskoler viser det samme: Elevene lærer og trives og lærer langt bedre når mobiltelefonen legges vekk. Det er særlig de elevene som sliter faglig som opplever fordelene ved en mobilfri skolehverdag.

Ungdom

Befolkningsveksten i kommunen krever økt fokus på nærmiljø og trygge oppvekstvilkår. For Lørenskog SV er det viktig at barn og unge har arenaer på fritida hvor de kan møtes og bli sett og hørt på sine premisser. Lørenskog har dessverre over noe tid hatt utfordringer i deler av ungdomsmiljøet. Derfor ønsker vi å iverksette tiltak som forebygger og motvirker utenforskap og sosiale forskjeller og som ivaretar alle ungdommene våre. De unge i kommunen skal være trygge på at vi vil kjempe for deres rettigheter.

Selv om mange benytter det brede kultur- og idrettstilbudet i kommunen, vil det alltid være noen som ikke finner seg til rette innenfor det organiserte tilbudet. Også disse ungdommene har krav på oppmerksomhet og gode møtesteder, og derfor ønsker Lørenskog SV å etablere væresteder/fritidsklubber for unge mellom 13 og 18 år på ungdommenes egne premisser. Et slikt tilbud må ha trygge ansatte med riktig fagbakgrunn.

I tillegg vil Lørenskog SV prioritere flere stillinger til utekontakten. Utekontakten har en viktig rolle som forebyggende instans og driver oppsøkende ungdomsarbeid. De er på lag med ungdommene og tilbyr blant annet samtaler, kurs og følge til ulike hjelpeinstanser. De bidrar også til at enkeltpersoner som er på vei inn i et rusmiljø får hjelp og støtte gjennom ruskontrakt, gode samtaler, oppfølging og positiv aktivitet.

Helse, sosial- og eldreomsorg

- **Lørenskog SV vil ha helsesykepleiere i 100% stilling på alle grunnskoler i kommunen**
- **Lørenskog SV vil fortsette arbeidet med å bygge flere sykehjemsplasser og omsorgsboliger, og styrke hjemmetjenesten**
- **Lørenskog SV vil opprette værested og kafé for rusmiddelavhengige**

Helsestasjoner

Å forebygge er bedre enn å reparere, psykiske helseplager og ensomhet er blant vår tids største utfordringer. Barn og unge må få god informasjon om tilgjengelig hjelp av den lokale helsesykepleieren, og kommunen må sørge for at tilbudet er forutsigbart og tilstrekkelig. Tidlig innsats for å forebygge depresjon, skolevegring, spiseproblematikk og andre psykiske belastninger gjør sjansen for rask bedring større. Dessuten gir det på sikt samfunnsøkonomisk gevinst.

Skolehelsetjenesten

Lørenskog SV vil at alle barn og unge i kommunen skal ha en helsesykepleier på sin skole. Helsesykepleieren er en sentral aktør i kommunens folkehelsearbeid og spiller en viktig rolle i å veilede barn og unge med behov for oppfølging, for eksempel knyttet til sykdom, funksjonsnedsettelse eller risiko for omsorgssvikt.

Lørenskog SV skal snakke de mest sårbare barnas sak. Det er kommunens ansvar at alle ansatte som jobber med barn og ungdom har kunnskap om rutinene for å avdekke overgrep. Det finnes tydelige retningslinjer for samarbeid innad i kommunen og kommunene imellom, og det må jobbes systematisk for å spre kunnskap om disse.

Rusforebyggende arbeid blant barn og unge

Forebyggende arbeid dreier seg om å begrense risikofaktorer og øke beskyttelsesfaktorer. Generelt er tilhørighet og trivsel viktige faktorer i dette perspektivet, og nasjonale retningslinjer fastslår at skolen skal fremme god helse og bidra til en positiv utvikling hos elevene. Skolen har også et spesielt ansvar når det gjelder opplysningsarbeid rundt rusmidler. Et nært samarbeid mellom skole og foresatte har en forebyggende effekt. De beste resultatene ser vi når det offentlige, sammen med lag og foreninger, har god dialog med og veileder foreldre og foresatte. Dette vil Lørenskog SV ta på alvor og følge opp. Utekontakten har som beskrevet ovenfor en viktig rolle i rusforebyggende arbeid. I tillegg tror vi helsestasjon for ungdom kan ha en rusforebyggende effekt.

Eldreomsorg

De eldre lever lenger og har et mer aktivt liv enn tidligere, mangfoldet er stort og behovene er ulike. Dette krever en aktiv og dynamisk eldrepolitikk der tilpasningen til den enkeltes behov står sentralt. Lørenskog SV vil at hjemmesykepleien, hjemmehjelpstjenesten, sykehjemmene og omsorgsboliger med ulike grader av bemanning skal utgjøre et felles og grunnleggende tilbud til alle og drives i offentlig regi. Utbyggingen av omsorgsboliger og sykehjemsplasser må fortsette i takt med befolkningsvekst og økning i levealder. Det samme gjelder dagsenterplassene tilknyttet sykehjemmene. Vi vil ha høy grad av brukermedvirkning for brukere og pårørende på sykehjem, i omsorgsboliger og for hjemmeboende eldre som mottar tjenester fra kommunen, når det gjelder både innhold og kvalitet.

Frivilligsentralen er et tilbud som blant annet bidrar til at eldre får bistand til praktiske gjøremål, og mange eldre er selv hjelpere innenfor dette tilbudet. Generelt mener vi at frivillig arbeid aldri skal erstatte kommunale oppgaver men kun være et supplement, og her gjør Frivilligsentralen en flott jobb.

Vi ønsker også å videreutvikle det nylig opprettede tilbudet Veiviseren på Lørenskog Hus.

Tilrettelegging av arbeid, bygg og boliger

Arbeidsmarkedsbedriften NITOR eies av Lørenskog kommune og tilbyr arbeidstrening for mennesker som av ulike årsaker ikke kan tilpasse seg det ordinære arbeidslivet. Dette tilbudet må opprettholdes. Det samme gjelder kulturtilbud tilpasset mennesker med funksjonsnedsettelse. Utbygging av omsorgsboliger for mennesker med fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse må tilpasses befolkningsvekst og behovet generelt, og universell utforming på alle kommunens bygg er en selvfølge.

Rus

Mennesker med rusmiddelavhengighet er en sammensatt gruppe mennesker. Noen sliter med ulik grad av psykiske lidelse i tillegg til rusmiddelavhengigheten, og for dem som har hatt en mangeårig rusmiddelavhengighet vil ofte følgetilstander av ulik somatisk alvorlighet inntre.

Bistandsbehovene til målgruppa vil være av ulik karakter. Mens noen har behov for bistand til enkeltoppgaver, vil andre trenge bistand gjennom hele døgnet. I tillegg er det en ekstra belastning at mange i målgruppa har lite nettverk utenfor rusmiljøet, og mange kjenner på skam og isolerer seg. Mange rusmiddelavhengige har god boevne og kan bo i egen bolig med noe bistand fra for eksempel hjemmesykepleien. Andre har behov for tilpassede boliger der det er døgnbemanning. Kommunen har en del slike boliger, men det trengs flere tilpassede boliger og bofellesskap med ulik bemanningsfaktor.

Ingen skal behøve å kjenne på utenforskap i kommunen vår. Lørenskog SV mener at det bør opprettes et værested med kafè hvor rusavhengige er velkomne. Kafeen bør ha som mål å være brukerstyrt etter modell fra **= kaffe** i Oslo. Værestedet bør også romme tilbud om arbeidstrening separat fra kafeen.

Psykisatri

Lørenskog kommune har forebyggende psykisk helsetjeneste for barn opp til 18 år. Dette er et lavterskeltilbud som samarbeider med skolehelsetjenesten, helsetjenestene og fastlegene. Vi ser det som svært viktig at dette arbeidet fortsetter, og bemanningen må utvides. Å bidra til at barn og unge som sliter fanges opp på et tidlig stadium er en særdeles viktig oppgave.

Lørenskog kommune har også et tilsvarende lavterskeltilbud for voksne. Dette er en forebyggende psykisk helsetjeneste med tilbud om 6-8 samtaler med psykolog. Denne tjenesten må også opprettholdes med utvidet bemanning. Videre har arbeidsmarkedsbedriften NITOR et tilbud med tilrettelagte arbeidsoppgaver for mennesker med psykiske helseutfordringer. Vi vil at dette tilbudet skal opprettholdes.

MAI-senteret er et aktivitetssenter for mennesker med psykiske helseplager. De tilbyr også MAI-senter UNG en ettermiddag i uka. Senteret er en viktig arena for mennesker som sliter med psykiske helseplager og som kan ha falt ut av arbeidslivet for en kortere eller lengre periode. Tilbudet må opprettholdes.

Barnevern

En god barndom varer hele livet. Barnevern og forebyggende tjenester må sikres tilstrekkelige ressurser slik at barnas oppvekstvilkår blir ivaretatt på en trygg måte. Det er viktig at barneverntjenesten er synlig og tilgjengelig for både barn, foreldre og fagfolk. Kapasitet og kompetanse må være tilpasset gjeldende behov med mulighet for gode og egnede tiltak for barn og familier. Lørenskog SV vil opprettholde og videreutvikle det gode arbeidet som gjøres i hele kjeden av hjelpetiltak.

Fastlegetjenesten

Lørenskog SV vil utrede muligheten for å opprette et legekantor med kommunalt ansatte, gjerne i kombinasjon med annet helsepersonell etter modell fra Vårdcentalen i Sverige. Ved ledige fastlegehjemler bør det vurderes om ny fastlege bør ansettes av kommunen.

Muligheter for alle

- **Lørenskog SV vil ha tydelige krav til bomiljø i Lørenskog kommune**
- **Lørenskog SV tar befolkningsveksten på alvor og vil sikre at de unge blir ivaretatt**
- **Lørenskog SV vil utrede muligheten for å etablere et kommunalt tomteselskap**
- **Lørenskog SV vil ikke at barnetrygd skal telle som inntekt**
- **Lørenskog SV vil at de som har minst skal betale mindre for barnehage og SFO**
- **Lørenskog SV vil ha en kommunal handlingsplan mot rasisme**

Bolig

Lørenskog er en kommune med kraftig befolkningsvekst, noe som er positivt og helt naturlig for en kommune som ligger i randsonen til en storby. Lørenskog SV ønsker imidlertid å begrense denne veksten til 2% i året slik tidligere vedtatt i kommuneplanen. Videre ønsker vi en kommune som i større grad tar tilbake styringa over veksten. En bolig skal først og fremst være et sted å bo, ikke et investeringsobjekt, og vi vil ha en boligpolitikk som gjenspeiler dette.

Alle kommunens innbyggere har krav på et godt bomiljø. Lørenskog SV har i kommunestyret fremmet forslag og fått vedtatt at det skal utarbeides kommunale retningslinjer for bokvalitet. Disse retningslinjene må inneholde føringer for avstand mellom blokker i forhold til høyder, innsyn og utsyn til leiligheter, plassering av

balkonger, lysforhold, støy og ikke minst grønne uteområder. Det må stilles krav til utbyggere om boligmiljøer med varierte leilighetstyper og -størrelser.

For mange små leiligheter - og *for små* boenheter - gir ofte bomiljøer preget av gjennomtrekk, og mange av disse leilighetene ender som utleieobjekter. Kommunen må stille krav til sammensetning av boligmassen slik at at dette unngås.

Lørenskog SV vil utrede muligheten for etablering av et kommunalt tomteselskap. Vi mener at det offentlige både kan og bør ta et større ansvar i boligmarkedet. Flere kommuner har hatt stor suksess med å etablere egne tomteselskaper som kjøper tomter, regulerer og utvikler prosjekter som utbyggere kan søke om å realisere. Et slikt selskap kan være en driver i boligmarkedet og motvirke uhemmet prisvekst og dårlig bokvalitet. Det finnes dessuten boligpolitiske virkemidler som er gode sosiale alternativer og som samtidig ikke krever omfattende regulering eller lovendringer. Krav om borettslag og leie-for-eie-ordninger er eksempler på tiltak som kan hjelpe flere inn på boligmarkedet også i pressområder som Lørenskog. I arbeidet med å fremme en sosialt forsvarlig boligpolitikk vil boligkooperasjonen være en naturlig samarbeidspartner.

Fattigdom

Lørenskog SV er bekymret over økende fattigdom i kommunen. Fattigdom handler om mer enn bare inntekt og er et sammensatt og komplekst problem. Det er å ikke kunne delta i idretten, være med i bursdagsselskap eller ha tilgang til et næringsrikt måltid i løpet av skoledagen.

Lørenskog SV mener at barnetrygd og inntekt til barn under 18 ikke skal trekkes fra under beregning av økonomisk sosialhjelp. Dette er fordi økonomiske tiltak som gir lavinntektsfamilier bedre råd er et av de mest effektive virkemidlene for å bekjempe fattigdom. Dette har vært en kampsak for Lørenskog SV i flere år, og noe vi vil fortsette å kjempe for. Vi har tidligere fått gjennomslag for inntektsgradering av betalingssatser i barnehager og SFO, og vi vil jobbe for ytterligere reduksjoner for de familiene med lavest inntekt.

Opplevelseskortet er et godt tiltak og bør styrkes ytterligere, det samme gjelder ordningen med utlån av idrettsutstyr på Sørlihavna.

Inkludering, likestilling og mangfold

Lørenskog SV er opptatt av likestilling. Alle skal ha samme muligheter uavhengig av kjønn. Likelønn og heltidsstillinger er avgjørende for muligheten til å ta frie valg og å være økonomisk uavhengig. Vi ønsker også å utvide dagens trange rammer for hvordan man skal være mann og kvinne, gutt og jente. Vårt fellesskap skal ha rom for mange måter å leve på. Alle skal ha frihet og trygghet til å være den de er og elske den de vil uten fare for å bli diskriminert eller trakassert. SV vil bekjempe all diskriminering på bakgrunn av legning, kjønnsuttrykk og kjønnsidentiteter.

Innvandring

Mangfoldet i vårt flerkulturelle samfunn er et gode. Lørenskog SV mener at vi som samfunn har en plikt til å ta imot enda flere mennesker med beskyttelsesbehov og til å arbeide internasjonalt for å styrke rettighetene til mennesker på flukt. Vi ønsker at kommunen opprettholder sitt gode arbeid med å bosette flyktninger og asylsøkere ved å si ja til anmodninger fra Integrerings - og mangfoldsdirektoratet.

Rasisme

Kulturelt mangfold gjør et samfunn rikere på kunnskap, språk, kulturuttrykk, meninger og livssyn. Lørenskog kommune har innbyggere fra mer enn 125 land, og vi i Lørenskog SV er opptatt av at alle skal trives og få lov til å utvikle seg og ta del i samfunnet vårt på likt grunnlag. Dessverre hører vi av og til historier som bekrefter at hverdagsrasisme ikke er ukjent i kommunen. Vi finner oss ikke i at våre innbyggere blir diskriminert og vil ha en kommunal handlingsplan mot rasisme. Våre innbyggere skal beskyttes mot hverdagsrasisme og forskjellsbehandling.

Rasisme rammer alle aldersgrupper, og Lørenskog SV ønsker å gjøre kampen mot rasisme til en av våre viktigste ungdomssaker framover.

Vi må skape dialog og bygge broer på tvers av miljøer for å skape gode levekår for alle.

Kultur og idrett

- **Lørenskog SV vil etablere en egen tilskuddsordning for lag og foreninger som gjennomfører tiltak for inkludering og integrering**
- **Lørenskog SV vil ha søndagsåpent bibliotek hele året**
- **Lørenskog SV mener gratisprinsippet ved bruk av kommunal eiendom må videreføres i sin helhet**
- **Lørenskog SV vil ha støtteordninger for idretter som ikke kan nyttiggjøre seg kommunale anlegg**

Frivillige organisasjoner

Frivillige organisasjoner er et viktig bidrag til norsk demokrati og lokalt kulturliv. Lørenskog SV mener at frivilligheten ikke kan erstatte offentlige tjenester, men bør fungere som et supplement. Derfor synes vi det er viktig at kommunen gir gode rammevilkår for frivilligheten. Lørenskog kommune har et svært mangfoldig tilbud til barn og unge som vil drive med organisert idrett og kulturaktivitet. En av frivillighetens viktigste funksjoner er å bygge bro mellom innbyggere. Derfor vil

Lørenskog SV at det etableres tilskuddsordninger for alle lag og foreninger som gjennomfører tiltak som fremmer integrering og inkludering i Lørenskog kommune.

Bibliotek

Biblioteket er en populær møteplass. Mange benytter biblioteket for å lese aviser, benytte internett, spille spill. I tillegg benyttes biblioteket til leksehjelp, språkkafé med mer. I en periode hadde biblioteket søndagsåpent deler av året. Lørenskog SV mener at søndagsåpent bibliotek bør være et bemannet tilbud til innbyggerne hele året

Kulturtilbudet i Lørenskog Hus

Lørenskog hus har mange tilbud til innbyggerne i kommunen. Det er kino, bibliotek, kulturskole, Veiviseren og egen kunstsall. I tillegg har huset flere saler som benyttes til ulike arrangementer i regi av kulturetaten. Programmet er allsidig med både kjente artister, skolekorps, dans og teater. Lørenskog SV vil at Lørenskog Hus skal fortsette å utvikles slik at vi når et enda bredere lag av befolkningen i Lørenskog. Det er særlig viktig å prioritere tilbudet til barn og unge. Kultursektoren må få nødvendige ressurser til å utvikle både tradisjonelle og nyere uttrykk.

Idrett

Lørenskog kommune har et mangfoldig tilbud til barn og unge som vil drive med organisert idrett og kulturaktivitet. Lørenskog SV vil legge til rette for at alle, uavhengig av inntekt, skal kunne delta i organisert idrett. Det er en viktig kommunal oppgave å gi aktiv støtte til breddeidrett, med særlig vekt på barne- og ungdomsidrett. Vi vil opprettholde og sikre gode vilkår for alle lag og foreninger. Det må utformes støtteordninger for idrettslag som ikke kan nyttiggjøre seg kommunale anlegg. Disse idrettene har et stort breddepotensiale, og tiltrekker seg ofte andre grupper barn og unge enn de tradisjonelle lagidrettene. Disse idrettene lykkes til tross for mangelen på kommunens støtte. Kommersiell elitesatsing må holdes organisatorisk og økonomisk adskilt fra barne- og ungdomsidretten.

I dialog med idrettslagene vil vi se på årsakene til frafall i ungdomsskolealder. Spesielt blant jenter er frafallet stort fra 13-årsalderen og oppover. Økningen i psykiske utfordringer blant barn og unge er godt dokumentert. Det er også sammenhengen mellom psykisk og fysisk helse, og det er derfor viktig at kommunen tar ansvar for å tilrettelegge for trygge arenaer for fysisk aktivitet. I takt med befolkningsveksten må vi sørge for anlegg som gir gode rammer for idretten også i framtida: vi må satse på fleridrettsanlegg som kan favne mangfoldet og bredden i tradisjonelle og nye idrettsaktiviteter, og disse skal fortrinnsvis bygges i tilknytning til skoler.

Gratisprinsippet, som sikrer lag og foreninger gode avtaler ved bruk av kommunens haller, scener og andre bygg, er en suksess. Dette må videreføres i sin helhet.

Parallelt med breddeperspektivet, skal vi anerkjenne de gode resultatene flere av idrettslagene våre bringer hjem til Lørenskog.

Næringsliv og stedsutvikling

- **Lørenskog SV vil at kommunen skal vekte miljømessig bærekraft tyngre i sin næringsplan**
- **Lørenskog SV vil at kommunen stiller krav om heltidskultur og lærlinger til sine leverandører**
- **Lørenskog SV vil stemme imot utvidelser av Feiring Bruk og omregulering av området i Losbydalen**
- **Lørenskog SV vil ha strenge trafikkregulerende tiltak til og fra Feiring Bruk**
- **Lørenskog SV vil ha T-bane til Lørenskog så fort som mulig**

Sentrumsutvikling og fortetting

Lørenskog har en god plan for utvikling av fremtidens Lørenskog med områder definert for befolkningsvekst. Det har i kommunen vært bred politisk enighet om en slik strategi og Lørenskog SV støtter opp om den strategien. Fortetting og knutepunktutvikling bygger opp under kommunens miljømål og er viktig, men må også balanseres mot andre hensyn, som god bokvalitet og miljø. Lørenskog SV er for en utvikling som ivaretar naturen, klimaet og menneskene på en rettferdig måte.

Arbeid og næringsliv

Lørenskog er en allsidig kommune med et variert næringsliv. Rundt 20 000 mennesker arbeider her og det skal nå tilrettelegges for flere arbeidsplasser i områdene rundt Visperud og Ahus. Lørenskog SV vil at kunnskapsbedrifter og klimanøytral næringsvirksomhet prioriteres når helhetsplanene for disse områdene utarbeides.

Vi vil at miljømessig bærekraft skal vektas enda tyngre under revideringen av kommunens næringsplan. Videre ønsker vi at det utarbeides en klar strategi for hvordan kommunen kan tiltrekke seg grønne arbeidsplasser. Vi vil også at næringsplanen i større grad skal legge vekt på et inkluderende arbeidsliv.

Feiring Bruk

Feiring Bruk har en lang historie i Lørenskog og er en viktig næringslivsaktør. Det er likevel flere utfordringer knyttet til driften, både med hensyn til natur og landskap og til store deler av befolkningen. Lørenskog SV sa opprinnelig som eneste parti i kommunestyret nei til ny konsesjon for Feiring Bruk i høringsuttalelsen. Konsesjonssøknaden ligger nå til behandling hos Direktoratet for mineralforvaltning, og dersom konsesjon gis, vil vi være klare på at det må stilles strenge krav ved planbehandlingen i kommunestyret.

Lørenskog SV sier klart nei til utvidelse av Feiring Bruk. Vi vil ikke omregulere landbruk-, natur- og friluftsområdet (LNF) i Losbydalen. Avgrensningen mot øst skal være den opprinnelige markagrensa, og mot vest skal avgrensningen være eksisterende bruddkant. Området bruket ligger på bør tilbakeføres til LNF-området

etter opphør av virksomheten, og detaljreguleringsplanen for Feiring Bruk bør sikre dette.

Vi mener at kommunen må stille strenge krav for å regulere trafikken til og fra Feiring Bruk. Støy, støv og sikkerhet oppleves som et problem for flere beboere.

Detaljreguleringsplanen for Feiring Bruk bør ta hensyn til dette og utarbeide gode tiltak som begrenser støy, støv og sikkerhetsutfordringene til et minimum.

Kommunen som arbeidsgiver

- **Lørenskog SV vil at kommunen skal være konkurransedyktige i kampen om den kompetente arbeidskraften**
- **Lørenskog SV vil samarbeide tett med de ansattes organisasjoner**
- **Lørenskog SV vil ha flere faste hele stillinger og sier nei til ufrivillig deltid**

Kompetente ansatte – ryggraden i velferdskommunen

En god velferdskommune er også en god arbeidsgiver. Lørenskog SV mener at de ansatte er kommunens viktigste ressurs. Derfor vil vi at kommunen skal være konkurransedyktig i kampen om den kompetente arbeidskraften. Vi vil bruke nødvendige virkemidler, herunder lønn, for å sikre at kommunen har den kompetansen som trengs for å yte best mulige tjenester. Verdsettingsdiskriminering skal ikke forekomme, og hensynet til likelønn - lik lønn for arbeid av lik verdi – skal ivaretas.

Lørenskog kommune skal også være best til å ivareta de ansatte, utvikle deres kompetanse og stimulere til etter- og videreutdanning. Faste, hele stillinger skal være normen. Vikariat og midlertidighet skal kun finne sted i spesielle tilfeller, og innleie og ufrivillig deltid bør unngås.

Lørenskog SV vil at kommunen skal gi de ansatte tillit. Profesjonelt handlingsrom og faglig autonomi skal sikres. Et godt samarbeidet med de ansattes organisasjoner er avgjørende for å lykkes som velferdskommune. Vi ønsker at kommunens virksomhet i samarbeid med de ansattes organisasjoner gjennomgås med mål om å redusere byråkratiske tidstyver som unødige tester, målinger og rapporteringer og lignende slik at god tjenesteyting settes i høysetet.

Krav til kommunens leverandører

Lørenskog SV vil at kommunen skal bruke sin makt som bestiller av varer og tjenester til å foretrekke leverandører med hele, faste stillinger og lærlinger. Dette gjelder for eksempel innen bygg- og anleggsbransjen.

Bruk av lærlinger

Lørenskog kommune skal være en foregangskommune i aktiv bruk av lærlinger og legge til rette for at lærlingplasser opprettes. Derfor vil vi styrke inntaket av lærlinger i kommunen, blant annen innen helsefag, barne- og ungdomsarbeiderfaget og park- og idrettsvesenet.

Natur og miljø

- **Lørenskog SV vil kjempe videre mot utbygging av turveier i Haneborgåsen og for at Blåløypa bevares slik den er i dag**
- **Lørenskog SV vil ved reguleringsplanlegging av nye utbygginger legge vekt på å i størst mulig grad bevare eksisterende vegetasjon og terreng**
- **Lørenskog SV sier nei til påfyll av SBR-granulat på kunstgressbanene i kommunen**
- **Lørenskog SV vil gå inn for å verne det som er igjen av matjord**
- **Lørenskog SV vil at all fremtidig vekst i persontrafikk i kommunen skal skje kollektivt**
- **Lørenskog SV vil fortsette å prioritere gang- og sykkelveier**
- **Lørenskog SV vil i neste periode starte arbeidet med forlengelsen av Lørenskog grønne sentrum til Fjellhamar**

Natur

Våren 2019 lanserte FNs naturpanel sin første globale tilstandsrapport for naturen. Resultatene var bekymringsverdige. På samme måte som at vi allerede lenge har hatt en alvorlig klimakrise, er også naturen i trøbbel.

For å beskytte og fremme bærekraftig bruk av jordens økosystemer og stanse tap av artsmangfold må vi derfor tenke annerledes om arealbruk og utbygging.

Endringer av arealbruk er noe vi som bor i Lørenskog kjenner på kroppen. I Lørenskog handler endringer av arealbruk hovedsakelig om to politiske hovedsaker; utbygging og markagrensa. Lørenskog SV mener at utbyggingen i større grad skal ta hensyn til natur og klima. Derfor vil vi være klare på at en stemme for oss i høstens lokalvalg vil være en stemme for å i størst mulig grad bevare eksisterende vegetasjon og terreng ved utbygging.

Vi vil kjempe for å bevare Haneborgåsen og blåløypa som den er i dag og er sterkt imot konseptet om å opparbeide en to meter bred grusvei i Haneborgåsen og andre inngrep i form av turveier. Dette vil medføre et betydelig naturinngrep og endre området karakter. Lørenskog SV er opptatt av å bevare det vi har igjen av tilnærmet uberørt natur.

Et av de viktigste verktøyene vi har for å bevare arts mangfold og sette begrensninger på utbygging i kommunen vår er markagrensa. For SV er markagrensa hellig og den vil vi verne om. Nær natur og de fantastiske opplevelsene denne gir mulighet til er blant de mange tingene som gjør kommunen vår så bra og bo i. Det er verdt å kjempe for og den kampen vil Lørenskog SV ta.

Lørenskog har tradisjonelt vært en kommune preget av jord og skogbruk, nå er det kun sju kvadratkilometer med dyrket mark igjen i kommunen, Lørenskog SV mener det er viktig å ta vare på den matjorda vi har igjen, produktive jordbruksarealer skal ikke nedbygges ytterligere. Unntak kan gjøres ved utbygging av gang- og sykkelveier. Matjord bør da erstattes slik at det totale arealet ikke reduseres.

Forurensning

Plast på avveie er en av vår tids største miljøutfordringer, og en av de største kildene til mikroplast i norsk natur er gummigranulat fra kunstgressbaner. I Lørenskog kommune har vi 5 store og 2 små baner med kunstgressdekke. Per i dag finnes det ikke gode alternativer til gummigranulat som ivaretar både miljøet og spillernes sikkerhet. Lørenskog SV vil at det i påvente av et fullgodt miljøvennlig alternativ til gummigranulat iverksettes gode tiltak for å sikre mot granulatflukt. Vi vil også gå inn for å forby påfyll av SBR-granulat, da denne typen granulat har høyere konsentrasjon av miljøgifter og høyere grad av migrasjon enn andre alternativer.

Klima

Lørenskog SV er stolte over at kommunen er blant landets beste når det gjelder CO2 utslipp per innbygger. Kommunen har en god handlingsplan for klima og energi og vi skynder oss mot målet om å bli en nullutslippskommune. Alle utbyggingsprosjekter i kommunen skal følges av både klimaregnskap og klimabudsjett. Det er viktig, men det er også viktig å etablere gode ordninger for tilsyn underveis og i etterkant.

Grøntområder

Det er en klar sammenheng mellom folks helse og tilgangen på grønne områder, og Lørenskog SV har vært en pådriver for grønne områder med muligheter for rekreasjon for alle innbyggere. Dette blir stadig viktigere når kommunen vår i økende grad preges av befolkningsvekst, fortetting og urbanisering.

Elveparken og Lørenskog grønne sentrum har vært viktige saker for Lørenskog SV i innværende periode. Vi vil at forlengelsen av Elveparken til Fjellhamar gjennomføres i løpet av perioden. Dette vil gi Lørenskog et sentralt rekreasjonsområde tilpasset alle kommunens innbyggere.

Badeplassen ved Mønevann er mye brukt av kommunens befolkning. Av sikkerhetsmessige grunner må kommunen be Telenor besørge mobildekning på stedet.

Langvannet har også gode bademuligheter og det er behov for hoppe/stupemuligheter. Lørenskog SV vil sørge for at det blir tryggere å hoppe fra midtpartiet på gangbrua over Langvannet.

Gang, sykkel og kollektiv

Kommunen er i stor vekst og vi vil i fremtiden få nye boliger og nye arbeidsplasser. Det er i dag flere arbeidsplasser enn bosatte arbeidstakere i Lørenskog kommune, det vil si at vi har netto innpendling i tillegg til befolkningsveksten. Størsteparten av inn- og utpendling fra Lørenskog går til og fra Oslo, derfor er det viktig å få forgang i planene om T-baneutvidelse til Lørenskog.

Lørenskog SV vil fortsette å prioritere gang- og sykkelveier i kommunen. Noen strekninger må i tillegg få egne felt for syklistene. For å nå målet om kun grønn vekst i persontrafikken, er det også viktig å legge til rette for god sykkelparkering ved kollektivknutepunkter og steder folk ferdes. Lørenskog har en motorvei som går tvers gjennom kommunen vår og har stor gjennomfart av biltransport mellom Skedsmo og Lillestrøm på den ene sida og Oslo på den andre. Det er i kommunens interesse at gjennomfartstrafikken begrenses og at vekst i persontrafikk fra Romerike til Oslo hovedsakelig skjer ved hjelp av kollektivtrafikk.

Nei til grå bompenger, ja til grønne bompenger

SV som parti står for en «tredje vei» når det gjelder bompenger. Ja til de bompengene som er nødvendige for å fjerne kø og forurensning, nei til de som går til megaloman veibygging. Slik får vi mer miljø og mindre bompenger i Norge.

Kommuneøkonomi

- **Lørenskog SV vil innføre en progressiv eiendomsskatt med bunnfradrag**

Det er nødvendig med økte egeninntekter for å finansiere den allsidige kommunale virksomheten. Kommunens inntekter består i all hovedsak av statlige overføringer, skatter og avgifter og brukerbetaling. Lørenskog SV ønsker generelt å styrke den kommunale velferden og at kvaliteten på denne virksomheten blir enda bedre. Vi ønsker å benytte alle inntektsmuligheter kommunen har for å opprettholde og videreutvikle de tjenestene kommunen yter.

Lørenskog SV oppnådde for en del år tilbake flertall for å innføre eiendomsskatt på verk og bruk, noe som tilfører kommunekassen 60 millioner kroner årlig. Lørenskog SV ønsker også å innføre progressiv eiendomsskatt på boliger. Dette vil gi kommunen midler til å bruke på viktige velferdstjenester innenfor områder som skole, helse, sosial - og omsorgstjenester. I tillegg vil det sikre nødvendige framtidig kostnader av kommunens investeringer som skoler, barnehager, sykehjem. Et bunnfradrag fra takstgrunnlaget vil gi eiendomsskatten et progressivt preg og sikre at innbyggerne med de dyreste boligene bidrar mest til fellesskapet. I tillegg foreslår SV å gjøre denne skatten mer rettferdig ved å innføre en mulighet for utsatt betaling til eierskifte for utsatte grupper.

